

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819202237
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6819202237.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, vo veci starostlivosti o maloletého D. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov - matky Y. W., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom K. 180, zastúpenej zástupkyňou XX. W., nar. 05. 0XXXX,1963, s trvalým pobytom K. XXX a otca D. D., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom I. XXX/XXX, U., toho času bytom S. XX/XX, XXXX W., H., o zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2019-165 z 09. marca 2020, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2019-180 z 18. marca 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2019-165 zo dňa 09. 03. 2020, v spojení s opravným uznesením č. k. 5P/79/2019-180 zo dňa 18. 03. 2020 z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Revúca, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 09. 03. 2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2018-102 zo dňa 07. 03. 2019 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého D. na sumu 220,- Eur mesačne počnúc dňom 17. 06. 2019, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky maloletého vždy do posledného dňa toho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktoré sa výživné poskytuje (I. výrok). Zameškané výživné od 17. 06. 2019 do 31. 03. 2020 v sume 1.420,- Eur, povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 80,- Eur k rukám matky maloletého spolu s bežným výživným, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (III. výrok). Opravným uznesením č. k. 5P/79/2019-180 zo dňa 18. 03. 2020 opravil II. výrok rozsudku v zápisnici o pojednávaní zo dňa 09. 03. 2020 v údají o výške zameškaného výživného od 17. 06. 2019 do 31. 03. 2020 tak, že zameškané výživné od 17. 06. 2019 do 31. 03. 2020 predstavuje sumu 1.420,- Eur.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka sa návrhom zo dňa 04. 12. 2019 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého D. zo sumy 70,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne, od podania návrhu z dôvodov, že naposledy bolo výživné zvýšené zo sumy 50,- Eur na sumu 70,- Eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2018-102 zo dňa 07. 03. 2019, pričom pri rozhodovaní súd vychádzal z príjmu otca vo výške cca 600,- Eur až 700,- Eur mesačne, ktorú výšku uviedol otec na pojednávaní. Následne sa od matky maloletej F. D. dozvedela, že otcovi bola na maloleťú F. určená vyživovacia povinnosť v lete 2019 vo výške 180,- Eur mesačne, pričom otec mal uviesť výšku svojho príjmu v sume 2.000,- Eur mesačne, preto od posledného rozhodovania o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca, ktorý má podstatne vyšší príjem ako uvádzal v poslednom konaní.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), čl. 1 ods. 1, čl. 3, čl. 8 ods. 1, čl. 15 Nariadenia o výživnom, čl. 3 Haagskeho protokolu z roku 2007 a dospel k záveru o dôvodnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca, pretože od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov u všetkých účastníkov konania. K výraznej zmene pomerov došlo predovšetkým na strane otca maloletého (ďalej aj „otec“), pretože naposledy bolo výživné zvýšené rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2018-102 zo dňa 07. 03. 2019, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 70,- Eur mesačne, aj keď od posledného rozhodnutia o výživnom uplynul iba jeden rok. V čase posledného rozhodovania o výživnom otec pracoval na základe pracovnej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, ako auto automechanik pre obchodnú spoločnosť so sídlom v Českej republike, bol vysielaný na niekoľkotýždňové zahraničné pracovné cesty do Nemecka, Holandska alebo Belgicka. Na územie SR sa vracal v pravidelných intervaloch do domácnosti matky maloletej F. D., nar. XX. XX. XXXX. Základný príjem domácnosti otca tvorila jeho mzda, pretože matka maloletej F. poberala iba rodičovský príspevok. V priebehu mesiaca máj 2019 otec opustil spoločnú domácnosť matky maloletej F. z dôvodu známosti so ženou v Belgicku. V konaní o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého D. v čase poslednej úpravy tvrdil, že mu zamestnávateľ zo mzdy, výšku ktorej uvádzal rozdielne, vykonával aj ďalšie zrážky v súvislosti s používaním motorového vozidla na jeho prepravu do zahraničia, pričom v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/79/2018 to mala byť čiastka 200,- Eur a v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/24/2019 to už mala byť suma 649,- Eur, v ktorej mal byť podľa vyjadrenia otca zahrnutý leasing, havarijné aj povinné zmluvné poistenie. V čase obidvoch konaní mal otec viaceré pôžičky, nevlastní už byt, na rekonštrukciu, ktorého mu bol poskytnutý úver vo výške 15.000,- Eur čerpaný ešte s matkou maloletého D.. Byt následne predal sestre za cenu úverov, pričom v konaní vedenom pod sp. zn. 7P/24/2019 uvádzal, že platí splátku úveru vo výške 250,- Eur iba on. Rozpory vo svojich výpovediach žiadnym spôsobom nevysvetlil. Od júna 2019 začal žiť v spoločnej domácnosti s priateľkou v Belgicku, nemal výdavky titulom nájomného. Okresný súd zmenu pomerov na strane otca vzhladol v opustení spoločnej domácnosti matky maloletej F., ako v poradi druhého mladšieho dieťaťa otca, a tiež tým, že určením vyživovacej povinnosti na maloletú F. v sume 180,- Eur mu zostala väčšina všetkých jeho príjmov, pretože sa prestal podieľať na úhrade výdavkov na domácnosť matky maloletej F., na ktoré výdavky bolo prihladené pri poslednom rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletého D.. Navyše od mája 2019 otcovi nevznikli výdavky na ubytovanie v zahraničí, pretože mu ich preplácal zamestnávateľ. Od júna 2019 po presťahovaní sa otca do domácnosti novej priateľky už tieto výdavky hradila ona. Konštatoval, že maloletý D. je žiakom 2. ročníka ZŠ v mieste bydliska, pričom od poslednej úpravy výživného matke výrazne nestúpili výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého. Poukázal na postoj otca, ktorý nad rozsah určeného výživného na maloletého od určenia vyživovacej povinnosti na maloletú F., nad rámec výživného neprispel, a to napriek výrazne rozdielnej výške výživného na mladšie dieťa, ktoré si ešte neplní povinnú školskú dochádzku, nenavštevuje predškolské zariadenie a jeho celodennú starostlivosť zabezpečuje jeho matka. Poukázal na pomery matky, ktorá je po ukončení rodičovskej dovolenky v roku 2019 s maloletou H. H., evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie bez nároku na podporu a jej jediným príjmom sú rodinné prídavky na maloletého D. a výživné na dve maloleté deti. Otec ukončil pracovný pomer so zamestnávateľom dohodou ku dňu 30. 09. 2019, pričom ako dôvod skončenia pracovného pomeru uvádzal nevyplatené nemocenské dávky, pretože ho zamestnávateľ neprihlásil do Sociálnej poisťovne po tom, čo dňa 09. 08. 2019 utrpel pracovný úraz. Predmetné tvrdenia vyhodnotil okresný súd ako účelové, pretože z potvrdenia zamestnávateľa bolo preukázané vyplatenie nemocenských dávok otcovi vo výške 4.053,- Kč v mesiaci august 2019. Z predložených listinných dôkazov otcom, ktorý na základe zmluvy o vykonaní upratovacích prác a čestného prehlásenia vystavených súčasťou partnerkou otca W. Y. išlo o účelový postoj otca, pretože pre priateľku pracuje od 01. 11. 2019 ako pomocný robotník pri upratovaní stavieb a komerčných priestorov bez nároku na mzdu, pričom priateľka za otca dobrovoľne platí výživné na jeho dve maloleté deti, pôžičky, ako aj sociálne poistenie na dobu, kým si nenájde vhodnú prácu. Poukázal na minimálnu mzdu za rok 2020 v Belgicku vo výške 1.594,- Eur a priemernú mzdu v Belgicku v roku 2018 vo výške 3.949,- Eur. Z vyjadrenia otca vyplynulo, že od času, ako pracuje so svojou priateľkou, sa jej zdvojnásobil počet klientov, ktorým poskytuje upratovacie služby, z čoho je zrejmé, že otec nepracuje bez nároku na mzdu a navyše otcom uvádzané okolnosti neboli objektívneho charakteru, na ktoré by mal pri posudzovaní zmeny pomerov prihliadať. Konštatoval nezodpovedný prístup otca k plneniu si povinností, oficiálne bez akéhokoľvek príjmu, napriek jeho zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Nezohľadnil preto jeho úhrady na pôžičky čerpané v nebankových inštitúciách, ktoré uhrádzal v celkovej sume 450,- Eur mesačne. Otec nepodnikol žiadne kroky na zlepšenie svojej finančnej situácie zabezpečením si lepšie platenej práce v mieste aktuálneho bydliska, pričom v Belgicku

s minimálnou mierou nezamestnanosti vo výške cca 3 %, má vzhľadom na svoju kvalifikáciu mechanika, elektromechanika a automechanika s praxou, reálnu možnosť sa zamestnať za minimálnu mzdu vo výške 1.594,- Eur, pretože prácu pre bývalého zamestnávateľa vykonával v Belgicku, či Holandsku viac ako 2 roky. Vzhľadom na otcom niekoľko mesiacov neriešenú situáciu so zamestnaním a jeho návrh na zníženie vyživovacej povinnosti na maloletú F. D. uzavrel, že stav otca je pre neho vyhovujúci. Pri hodnotení jeho majetkových a zárobkových možností, preto vychádzal z minimálneho mesačného príjmu v Belgicku vo výške 1.594,- Eur mesačne a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca i nad rozsah návrhu matky, zohľadňujúc výšku výživného na maloletú F. D. rozhodnutím, proti ktorému sa otec vzdal práva podať odvolanie a výživné pravidelne na maloletú F., ktorá má 2,5 roka, uhrádza. Vyživovaciu povinnosť otca zvýšil od 17. 06. 2019, t. j. odo dňa kedy bolo určené výživné na maloletú F. D., pretože na to vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa. Odo dňa určenia výživného na maloletú F. otec dobrovoľne nepristúpil k plateniu vyššieho výživného na maloletého D., ktorý je starší a má právo tak ako maloletá F. sa podieľať na životnej úrovni otca. Zameškané výživné za dobu od 17. 06. 2019 ku dňu rozhodnutia, t. j. do 31. 03. 2020 vo výške 1.420,- Eur (9 mesiacov x 150,- Eur a 14 dní za mesiac jún v sume 5,- Eur denne) povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 80,- Eur, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Opravným uznesením č. k. 5P/79/2019-180 zo dňa 18. 03. 2020 opravil výrok rozsudku zo dňa 09. 03. 2020 č. k. 5P/79/2019-165, pretože v zápisnici o pojednávaní zo dňa 09. 03. 2020 v údají o výške zameškaného výživného mala byť správne uvedená suma 1.420,- Eur. Dôvodom opravy bola zrejmä nesprávnosť pri výpočte zameškaného zvýšeného výživného pri vyhlasovaní rozsudku, keď omylom nesprávne vypočítal zameškané výživné za pomernú časť mesiaca jún 2019.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože si náhradu trov konania žiaden z účastníkov neuplatnil.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, event. napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh zamietne, alternatívne súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti v primeranej sume, avšak nie viac ako trojnásobne oproti predchádzajúcej úprave výživného.

6. Odvolacie námietky odôvodnil inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nesprávnym právnym posúdením veci a neúplným zistením skutočného stavu veci. Súd prvej inštancie nepostupoval správne podľa ust. § 77 ods. 1, 2 ZoR, keď mu zvýšil vyživovaciu povinnosť odo dňa 17. 06. 2019 a nie od podania návrhu matky dňom 04. 12. 2019, pretože zaviazat' k plateniu výživného povinnú osobu spätne pred podaním návrhu možno len výnimočne z dôvodov hodných osobitného zreteľa a je potrebné skúmať, prečo matka nepodala návrh skôr. V danom prípade matka nežiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť aj za spätnú dobu. Okresný súd bez toho, aby zisťoval čo bránilo matke podať návrh skôr, svojvoľne zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť od obdobia predchádzajúceho takmer 6 mesiacov pred podaním návrhu a len po uplynutí troch mesiacov od poslednej úpravy výživného v marci 2019. Ak mal prvoinštančný súd za dôvodné zvýšenie výživného spätne od obdobia pred začatím konania, mal sa vysporiadať aj s otázkou, aké plnenia poskytoval, aké boli v daných obdobiach jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, tiež potreby maloletého. Pokiaľ poskytoval určité plnenia, okresný súd bol povinný vykonať ich započítanie, pričom s týmto sa súd nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, teda s vecnými plneniami, ktoré poskytol maloletému. Tiež neprihliadol nato, že počas polročného obdobia do dátumu 03. 09. 2019 pracoval v spoločnosti Antony Company, s. r. o., so sídlom v ČR, u ktorého pracoval od roku 2017, pričom išlo o totožného zamestnávateľa, u ktorého pracoval aj v čase poslednej úpravy výživného, preto nemohlo dôjsť k žiadnej zmene pomerov, Pokiaľ chcel okresný súd určiť výživné spätne, mal ho určiť v inej výške za obdobie od 17. 06. 2019 do 30. 09. 2019 a v inej sume od 01. 10. 2019 do podania návrhu matky. Pochybenie vzhliadol aj pri stanovení výšky zameškaného výživného, pretože okresný súd nevzal do úvahy jeho platby v máji 2019 v sume 630,- Eur, v júni 2019 v sume 250,- Eur, ktoré do zameškaného výživného nezohľadnil. Zároveň vyčítal prvoinštančnému súdu, že ak mal za to, že svojvoľne ukončil posledné zamestnanie, kde pracoval od roku 2017 do 30. 09. 2019, mal vychádzať z jeho príjmu u posledného zamestnávateľa, ak mal za to, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, s ktorou skutočnosťou sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal a vychádzal z iných predpokladov jeho príjmu. Ak by bol vychádzal z jeho posledného príjmu, dospel by k záveru, že k žiadnej zmene pomerov na jeho strane ohľadne príjmu nedošlo. Za dobu jedného roka nedošlo k zmene pomerov ani na strane maloletého, pričom okresný súd za túto dobu konštatoval podstatnú zmenu a na dieťa vo veku 8 rokov zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť z pôvodných 70,- Eur na sumu 220,- Eur mesačne. Nesúhlasil s aplikáciou princípu potenciality jeho

príjmu s tým, že má možnosť zamestnať sa v Belgicku a pri jeho možnom zárobku súd vychádzal zo sumy 1 594,- Eur mesačne, ktorá je minimálnou mzdou, pričom nie je zrejmé či ide o mzdu netto alebo brutto, avšak nezaoberal sa otázkou životných nákladov v Belgicku a tiež potencialitou výdavkov v uvedenej krajine, možnosťou uplatniť sa na trhu práve s konkrétnym zamestnaním, v konkrétnom mieste, či jeho jazykovými schopnosťami a praxou. Skutočnosť, že vykonáva pomocné práce v upratovacej službe preukazuje, že nie je jednoduché si nájsť zamestnanie v odvetví, v ktorom je vyučený, pričom okresný súd nezisťoval či v odvetví, v ktorom je vyučený, ovláda jazykovú terminológiu, v akom rozsahu je v danom odvetví zručný a či má potrebnú prax. Tiež sa nezaoberal tým, aký rozsah prác v hodinách na mesiac vykonáva pre svoju priateľku, ktorá mu v plnej miere vypomáha aj keď jej neplatí za bývanie a či jeho práca v danom rozsahu nie je kompenzovaná práve výdavkami platenými jeho súčasťou priateľkou, ktoré sú v nemalej výške, pretože len za ubytovanie na jednu osobu to vychádza 450,- Eur mesačne. Prvoinštančný súd nezistil úplne skutočný stav veci a vychádzal len z potenciality jeho príjmov, pričom mal minimálne vypočítať aj jeho súčasť priateľku na ozrejmienie podstatných skutočností, ktorú navrhol v odvolaní vypočítať. Uvedeným postupom okresný súd konanie zaťažil inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Za nesprávne považoval aj prihliadnutie na výšku vyživovacej povinnosti na jeho ďalšie dieťa, od ktorej výšky výživného odvíjal aj zvýšenie výživného na maloletého D., pričom sa mal obmedziť na predchádzajúci spis o určení výživného na maloletého a na zisťovanie zmeny pomerov od poslednej úpravy výživného. Nebolo dôvodné zvyšovať vyživovaciu povinnosť na maloletého zo sumy 70,- Eur na sumu 220,- Eur a ak prvoinštančný súd poukázal na ubudnutie niektorých jeho výdavkov, mal výživné zvýšiť primeraným spôsobom a nie viac ako trojnásobne oproti predchádzajúcej výške výživného. Rozhodnutie považoval za nepreskúmateľné, vychádzajúc predovšetkým z nesprávneho hodnotenia skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov, nesprávneho posúdenia veci a hlavne z neúplného zistenia skutočného stavu veci.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca súhlasil s rozhodnutím prvoinštančného súdu.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť. Stotožnila sa s odôvodnením rozsudku okresného súdu a poukázala na výnimočné okolnosti pre zvýšenie výživného späť za obdobie od 17. 06. 2019, pričom návrh nepodala skôr, pretože jej neboli známe zmenené pomery na strane otca, ktoré odôvodňovali jeho schopnosť platiť výživné vo vyššej sume. O jeho vyššom príjme sa dozvedela náhodne od matky maloletej F.. Poukázala na pomery otca, ktorý naďalej žije a pracuje v Belgicku, preto sa mu to musí finančne vyplatiť. Vzhľadom na veľa rokov pobytu v Belgicku, neverila jeho tvrdeniam o neovládaní jazyka, v opačnom prípade mu nič nebráni v návrate na územie SR. Tvrdenia otca o nezamestnaní a uhrádzaní výdavkov jeho priateľkou považovala za účelové pre zakrytie jeho reálneho príjmu.

9. Krajský súd, ako súd odvolací [§ 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], vec preskúmal v rozsahu určenom ust. § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletého je nepreskúmateľné, vec nesprávne právne posúdil a náležite nezistil skutočný stav veci.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Zákonný základ práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je upravený vo vyššie citovanom ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky k náležitému odôvodneniu rozsudku v zmysle § 220 CSP (predtým § 157 ods. 2 OSP) viackrát uviedol, že: „Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (...) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.“ (pozri napr. II. ÚS 410/06 zo dňa 02. 08. 2007).

15. V súlade s § 220 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami uvedenými účastníkmi konania a predloženými dôkazmi. Myšlienkový postup súdu musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup ktorým sa súd riadil pri prijatí svojho rozhodnutia, ale aj dôvody, ktorého ho viedli k prijatiu takéhoto rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania.

16. V prípade ak rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu porušuje právo účastníka konania na spravodlivý súdny proces a v konečnom dôsledku mu odníma možnosť konať pred súdom, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

17. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozsudkom konštatuje, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o počiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti otca nezdôvodnil svoje rozhodnutie pre zvýšenie vyživovacej povinnosti späťne odo dňa 17. 06. 2019, napriek podaniu návrhu matky dňom 04. 12. 2019, preto je jeho rozhodnutie z dôvodu absentujúceho odôvodnenia v tejto časti nepreskúmateľné.

18. Z obsahu spisu (ktorého súčasťou je aj pripojený spis Okresného súdu Revúca sp. zn. 5P/79/2018, týkajúci sa zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého D.) vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca zvýšená rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/79/2018-102 zo dňa 07. 03. 2019 zo sumy 50,-Eur na sumu 70,-Eur mesačne počnúc dňom 10. 12. 2018. Predmetný rozsudok bol vyhlásený za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorí sa vzdali odvolania, a preto podľa § 221 písm. a) CSP neobsahoval odôvodnenie. Otec v predmetnom konaní súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti na sumu 70,-Eur mesačne, uvádzal zárobok cca 600,- Eur až 700,-Eur mesačne, mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej F.. Pracoval ako mechanik, elektrotechnik a automechanik v Českej republike s tým, že pracoval aj v zahraničí v rôznych turnusoch na 6 týždňov alebo aj 3 mesiace podľa potrieb zamestnávateľa. Matka maloletého mala ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej H., s ktorou bola na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok. Maloletý začal od septembra 2018 navštevovať povinnú školskú dochádzku.

19. Z ďalšieho spisu vedeného na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 7P/24/2019 vo veci starostlivosti o maloletú F. D., nar. 25. 09. 2017 (ďalšie dieťa otca) bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/24/2019-90 zo dňa 17. 07. 2019 boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletej tak, že bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na jej výživu sumou 180,-Eur mesačne počnúc dňom 17. 06. 2019. Predmetný rozsudok vzhľadom na to, že bol vyhlásený za prítomnosti všetkých účastníkov konania, ktorí sa vzdali odvolania, neobsahoval odôvodnenie podľa § 221 CSP. Z výpovede otca vyplýval jeho príjem cca 2.000,-Eur, pričom od júna 2019 žil s novou priateľkou v Belgicku.

20. Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca vychádzal z potenciality príjmu otca, ktorý žije v Belgicku, kde má možnosť sa zamestnať za minimálnu mzdu vo výške 1.594,-Eur, pretože aj pre bývalého zamestnávateľa vykonával prácu v Belgicku, či Holandsku viac ako 2 roky. Tiež poukázal na zmenu pomerov na strane otca, ktorému ubudli výdavky v súvislosti s domácnosťou, ktorú predtým zdieľal s matkou maloletej F., pričom na uvedené dieťa, ktoré je oveľa mladšie ako maloletý, bola otcovi určená vyživovacia povinnosť vo výške 180,-Eur mesačne a tým, že sa prestal podieľať na úhrade akýchkoľvek výdavkov na domácnosť matky maloletej F., mu zostala väčšina jeho príjmov.

Počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti ustálil prvoinštančný súd od 17. 06. 2019, t. j. odo dňa kedy bolo určené výživné na maloletú F. D., pretože vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré bližšie nezdôvodnil.

21. Predmetný návrh matky bol podaný dňa 04. 12. 2019 z dôvodu, že v čase poslednej úpravy výživného vychádzal súd z príjmu otca 600-700,-Eur mesačne (uvádzaného otcom - poznámka odvolacieho súdu), pričom následne sa matka dozvedela, že na ďalšie dieťa bolo otcovi určené výživné v podstatne vyššej sume a tiež, že v konaní o výživné na maloletú F. otec uvádzal podstatne vyšší príjem (cca 2.000,-Eur) ako v konaní o zvýšenie vyživovacej povinnosti na maloletého.

22. Odvolací súd uvádza, že v prípade každého rozhodovania o vyživovacej povinnosti (teda aj v prípade rozhodovania o zvýšení vyživovacej povinnosti) sa musia náležite skúmať všetky relevantné okolnosti a aspekty, kam nesporné patrí i zistenie (preukázanie) majetkových pomerov oboch rodičov a predovšetkým skúmanie podstatnej zmeny pomerov podľa § 78 ods. 1 ZoR, pretože iba táto zmena pomerov je nevyhnutnou podmienkou pre rozhodnutie súdu o zmene výživného.

23. Prvoinštančný súd sa pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca dôkladne neriadil ustanovením § 78 ods. 1 ZoR a navyše konštatoval, že na strane maloletého od poslednej úpravy výživného výdavky výrazne nestúpili. Zmenu pomerov na strane otca vzhliadol v tom, že mu odpadli výdavky tým, že prerušil spoločnú domácnosť s matkou maloletej F., a že mu na podstatne mladšie dieťa bolo určené výživné v oveľa vyššej sume. Princíp potenciality príjmu otca však nesprávne aplikoval, pretože nevenoval pozornosť skutočnosti, z akého dôvodu skončil otec pracovný pomer u posledného zamestnávateľa a teda, či sa bez vážneho dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania podľa § 75 ods. 1 ZoR. V prípade kladného zistenia vzdania sa príjmu, by bolo na mieste vychádzať zo zárobku otca u posledného zamestnávateľa a nie z minimálnej mzdy v Belgicku, kde sa otec v súčasnosti zdržiava.

24. Odvolací súd tiež dodáva, že určenie vyššej vyživovacej povinnosti otcovi na ďalšie dieťa (na maloletú F. D.), aj keď ide o podstatne mladšie dieťa, nie je takou relevantnou skutočnosťou, ktorá zakladá dôvod na zvýšenie vyššej vyživovacej povinnosti na maloletého. Tiež je potrebné poukázať na dobu, ktorá uplynula od poslednej úpravy výživného, ktorá bola v marci 2019, pričom matka podala návrh po 9. mesiacoch od posledného rozhodovania o výživnom. Prvoinštančný súd vyživovaciu povinnosť otca zvýšil po uplynutí 3 mesiacov od posledného rozhodnutia, a to napriek skutočnosti, že matka nežiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť späťne.

25. Preto odvolaciemu súdu nezostávala iná možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude náležite zistiť a posúdiť, či došlo od poslednej úpravy výživného k takej relevantnej zmene pomerov, či už na strane rodičov alebo na strane maloletého, ktorá je dôvodom pre zmenu doterajšej výšky vyživovacej povinnosti otca. Tiež sa oboznámi dôkladne s obsahom spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 7P/24/2019. Posúdi dôvody skončenia pracovného pomeru otca a vyhodnotí, či v danom prípade nedošlo z jeho strany k vzdaniu sa výhodnejšieho zamestnania, či nie je dôvod pri použití princípu potenciality na aplikáciu ust. § 75 ods. 1 ZoR, teda vychádzať z príjmu, ktorý otec dosahoval u posledného zamestnávateľa a nie z minimálnej mzdy v Belgicku, kde v súčasnosti otec žije s terajšou priateľkou. Pokiaľ súd prvej inštancie vzhliadne zmenu pomerov, ustáli počiatok zvýšenia vyživovacej povinnosti otca, pričom prihliadne na podanie návrhu matky. Iba za predpokladu zistenia dôvodov môže rozhodnúť o zvýšení vyživovacej povinnosti otca podľa § 77 ods. 1 ZoR späťne, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa riadne a náležite zdôvodní. Po náležitom zistení skutočného stavu vecí, súd prvej inštancie opätovne posúdi dôvodnosť návrhu matky, prihliadne na odôvodnené potreby maloletého, osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Napriek tomu, že zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého by bolo na jeho prospech, z doteraz vykonaného dokazovania dôvodnosť návrhu nevyplýva.

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).